

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 321/2013
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄
Συνεδρίαση της 30^{ης} Σεπτεμβρίου 2013

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Χαρλαύτης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Κων/νος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χριστίνα Διβάνη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Κωνσταντίνος Δ. Γεωργιάδης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ.: ΔΠΕΙΣ Α 1102695/ΕΞ2013/25-6-2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολιτικής Εισπράξεων/ Τμήματα Α΄ & Ε΄ της Γενικής Δ/σης Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν μετά την έναρξη ισχύος της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (ΦΕΚ 107 Α΄), συνεχίζει να υφίσταται η δυνατότητα χορήγησης διοικητικής αναστολής και

επανεξέτασης ήδη χορηγηθείσας πρώτης διευκόλυνσης από τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Α' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ως ακολούθως:

A. Με τις διατάξεις των άρθρων 13 έως 21 του Κεφαλαίου Β' του ν. 2648/1998 με τίτλο (του Κεφαλαίου) «*Διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής ληξιπροθέσμων οφειλών προς το Δημόσιο*», ορίζονται τα όργανα και οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο.

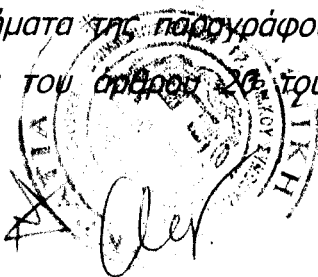
Ειδικότερα, στο άρθρο 13 παρ. 1, με τίτλο «*Δικαιούχοι διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής*», ορίζεται ότι «*1. Στους οφειλέτες των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τον κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, δύναται να χορηγηθεί διευκόλυνση για την πέραν των νόμιμων προθεσμιών τμηματική καταβολή τους, εφόσον συντρέχει πραγματική οικονομική αδυναμία για την άμεση καταβολή του συνόλου των οφειλών αυτών.*».

Στο άρθρο 14 παρ. 1 ορίζονται τα αρμόδια όργανα για τη χορήγηση των διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής, ενώ στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζονται τα αρμόδια όργανα για επανεξέταση αιτήματος αύξησης του αριθμού των δόσεων, λόγω αντικειμενικής οικονομικής αδυναμίας του οφειλέτη.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ. 3 του ίδιου ως άνω άρθρου ορίζονται τα εξής:

«3. Τα ανωτέρω όργανα δύνανται να χορηγούν άπαξ αναστολή πληρωμής μέρους ή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε (5) μηνών, εφόσον ο οφειλέτης αντιμετωπίζει αποδεδειγμένα πρόσκαιρη οικονομική αδυναμία καταβολής οποιουδήποτε ποσού της οφειλής του.

Η χορήγηση της ανωτέρω αναστολής πληρωμής παρέχει αποκλειστικά και μόνο στον αιτούντα τα ευεργετήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 19 και το Δημόσιο διατηρεί τα δικαιώματα του άρθρου 20 του παρόντος, καθώς και το

δικαίωμα επιβολής κατάσχεσης στα χέρια τρίτων. Η ανωτέρω αναστολή δεν χορηγείται κατά τη διάρκεια ισχύουσας διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής.

Με την απόφαση χορήγησης αναστολής πληρωμής αναστέλλεται ο χρόνος παραγραφής των χρεών κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 87 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α), καθώς και στις διατάξεις του άρθρου 88 του ίδιου νόμου, οι οποίες εφαρμόζονται αναλογικά.».

Ακολούθως, με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 18 του ίδιου ως άνω νόμου, με τίτλο «Προϋποθέσεις εξέτασης αιτήματος διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής - Περιορισμοί - Επανεξέταση» ορίζεται ότι «6. **Ο οφειλέτης, ο οποίος αδυνατεί αντικειμενικά να ανταποκριθεί στις δόσεις της πρώτης διευκόλυνσης που του χορηγήθηκε, μπορεί να υποβάλει άπαξ αίτηση επανεξέτασης για αύξηση του αριθμού των δόσεων αυτής.** Η αίτηση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου, όπου είναι βεβαιωμένη η οφειλή, μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία της τελευταίας εμπρόθεσμης καταβολής δόσης της διευκόλυνσης, της οποίας ζητείται η επανεξέταση και συνοδεύεται από τα στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται η αντικειμενική αδυναμία συμμόρφωσης του οφειλέτη στη διευκόλυνση αυτή.».

Εξάλλου, με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, με τίτλο (της υποπαραγράφου) «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ», θεσπίζονται τα όργανα και οι λοιπές προϋποθέσεις για την πάγια ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, βεβαιωμένων στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και στα Τελωνεία του κράτους, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

Ειδικότερα, στην περίπτωση 1 της παραπάνω υποπαραγράφου, ορίζεται ότι:

«1. Οφειλές βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και στα Τελωνεία του κράτους, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Κ.Ε.Δ.Ε.), δύνανται, κατόπιν αίτησης των οφειλετών και εφόσον συντρέχει πραγματική οικονομική αδυναμία και δυνατότητα τήρησης προγράμματος δόσεων, να ρυθμίζονται άπαξ και να καταβάλλονται:

Σε δύο (2) έως δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και κατ' εξαίρεση έως είκοσι τέσσερις (24) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, εφόσον πρόκειται για οφειλές που βεβαιώνονται από έκτακτη αιτία.».

Περαιτέρω, με τις διατάξεις των περιπτώσεων 15 και 16 της ίδιας ως άνω υποπαραγράφου, ορίζονται τα ακόλουθα:

«15. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται: α) οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις ανωτέρω διατάξεις και μέσω διαδικτυακής εφαρμογής της Γ.Γ.Π.Σ., β) τα είδη των οφειλών τα οποία δύνανται να υπαχθούν σε ρύθμιση άνω των δώδεκα (12) δόσεων της περίπτωσης 1 της παρούσας υποπαραγράφου, γ) τα απαιτούμενα στοιχεία, ανά ύψος βασικής οφειλής, τα οποία θα δηλώνονται ή και προσκομίζονται, καθώς και η επαγγελματική ιδιότητα των ανεξάρτητων εκτιμητών, όπου προβλέπονται, δ) οι φορολογικές υποχρεώσεις οι οποίες πρέπει να εκπληρώνονται για να μην απωλεσθεί η ρύθμιση, ε) οι περιπτώσεις για τις οποίες η φορολογική διοίκηση θα απαιτεί υποχρεωτικά την πληρωμή της ρύθμισης μέσω πάγιας εντολής στους φορείς είσπραξης, στ) επιπλέον όροι και προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να καθίσταται ενεργή η ρύθμιση και ζ) οι λεπτομέρειες και κάθε ειδικότερο θέμα εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού. **Με όμοια απόφαση καθορίζεται η ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας υποπαραγράφου που δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της 1ης Ιουλίου 2013.**

16. Από την ημερομηνία που καθορίζεται κατά την προηγούμενη περίπτωση της παρούσας υποπαραγράφου, δεν επιτρέπεται η χορήγηση διευκολύνσεων - ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 έως και 21 του ν. 2648/1998 (Α` 238) και του άρθρου 14 του ν. 3888/2010 (Α` 175).».

Τέλος, με τη διάταξη του α' εδαφίου της παρ. 11 της ΠΟΛ 1112/21-5-2013 (ΦΕΚ 1237 Β') απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, με θέμα: «Όροι, προϋποθέσεις και ειδικά θέματα εφαρμογής της πάγιας ρύθμισης ληξιπρόθεσμων χρεών της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (ΦΕΚ 107 Α`/09.05.2013)» ορίζεται ότι «Η παρούσα απόφαση ισχύει από 1.7.2013...».

Β. 1. Ως προς το ζήτημα εάν μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, δηλαδή από 1-7-2013 και εφεξής, εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα χορήγησης (διοικητικής) αναστολής πληρωμής μέρους ή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής,

με βάση τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2648/1998, από τα αρμόδια προς τούτο όργανα, κατά τη συζήτηση του ερωτήματος στο Τμήμα, διατυπώθηκαν δύο γνώμες.

Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, την οποία εξέφρασαν ο Πρόεδρος του Τμήματος, Μιχαήλ Απέσσος Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ. και οι Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου και Χριστίνα Διβάνη (ψήφοι 6), στο ανωτέρω σκέλος του ερωτήματος θα πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.

Τούτο, διότι η προβλεπόμενη στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2648/1998 δυνατότητα χορήγησης (διοικητικής) αναστολής πληρωμής μέρους ή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής, που παρέχεται στον αιτούντα οφειλέτη, συνιστά μορφή διευκόλυνσης, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 16, της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται, μετά την 1-7-2013.

Κατά τη γνώμη, όμως, της μειοψηφίας, που σχηματίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Ανδρέα Χαρλαύτη, Στυλιανή Χαριτάκη, Γαρυφαλιά Σκιάνη και Κων/νο Κατσούλα (ψήφοι 4), με την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής Πάρεδρος Κωνσταντίνος Γεωργιάδης (γνώμη χωρίς ψήφο), στο παραπάνω σκέλος του ερωτήματος θα πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση, για τους ακόλουθους λόγους.

Όπως προκύπτει από τη δομή του άρθρου 14 του ν. 2648/1998, η προβλεπόμενη στην παρ. 3 αυτού δυνατότητα χορήγησης (διοικητικής) αναστολής πληρωμής μέρους ή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής, που παρέχεται στον αιτούντα οφειλέτη, αποτελεί ρύθμιση αυτοτελή και διακριτή, σε σχέση με τη δυνατότητα χορήγησης διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στους οφειλέτες των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο.

Τούτο, διότι για τη χορήγηση της ανωτέρω αναστολής, δεν τίθεται από το νομοθέτη ως προϋπόθεση η προηγούμενη χορήγηση στον αιτούντα οφειλέτη διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, αλλά μόνο η αποδεδειγμένη πρόσκαιρη οικονομική αδυναμία καταβολής οποιουδήποτε ποσού της οφειλής του.

Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε, κατά τη διάταξη της περίπτωσης 16 της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, δεν

επιτρέπεται, μετά την 1-7-2013, η χορήγηση διευκολύνσεων - ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 έως και 21 του ν. 2648/1998. Όπως συνάγεται από τη γραμματική διατύπωση της εν λόγω διάταξης, οι μη επιτρεπόμενες, μετά την 1-7-2013, διευκολύνσεις - ρυθμίσεις, θα πρέπει να αφορούν σε τμηματική καταβολή οφειλών.

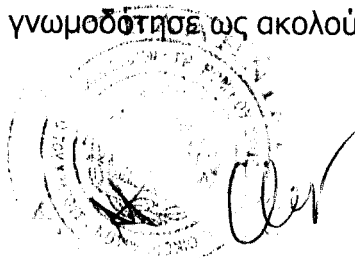
Κατά συνέπεια, η χορήγηση της ως άνω αναστολής πληρωμής δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί χορήγηση διευκόλυνσης - ρύθμισης τμηματικής καταβολής, κατά το γράμμα της διάταξης της περίπτωσης 16, της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, αφού δεν αφορά σε τμηματική καταβολή οφειλών.

Επομένως, κατά τη γνώμη αυτή, μετά την έναρξη ισχύος της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, δηλαδή από 1-7-2013 και εφεξής, εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα χορήγησης (διοικητικής) αναστολής πληρωμής μέρους ή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής, με βάση τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2648/1998, από τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

2. Ως προς το ζήτημα εάν μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, δηλαδή από 1-7-2013 και εφεξής, εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα υποβολής άπαξ αίτησης επανεξέτασης ήδη χορηγηθείσας πρώτης διευκόλυνσης, με βάση τη διάταξη του α' εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2648/1998, από τα αρμόδια προς τούτο όργανα, το Τμήμα αποφάνθηκε, ομόφωνα, ότι και σε αυτό το σκέλος του ερωτήματος θα πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.

Τούτο, διότι η ως άνω δυνατότητα υποβολής αίτησης επανεξέτασης αποτελεί μορφή διευκόλυνσης, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 16 της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, που συνδέεται με τμηματική καταβολή οφειλών, αφού η τυχόν αποδοχή της αίτησης επανεξέτασης θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των δόσεων της πρώτης διευκόλυνσης. Θα πρόκειται δηλαδή, στην ουσία, για μία νέα ρύθμιση τμηματικής καταβολής οφειλών, η οποία, όμως, δεν επιτρέπεται μετά την 1-7-2013.

Γ. Ενόψει των ανωτέρω, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί ως ακολούθως:

1. Κατά πλειοψηφία, ότι, μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων της υποπαραγράφου Α2, της παρ. Α, του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, δηλαδή από 1-7-2013 και εφεξής, δεν υφίσταται η δυνατότητα χορήγησης αναστολής πληρωμής μέρους ή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής, με βάση τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2648/1998 και

2. Ομόφωνα, ότι, από 1-7-2013 και εφεξής, δεν υφίσταται η δυνατότητα υποβολής αίτησης επανεξέτασης ήδη χορηγηθείσας, μέχρι και την 28-6-2013, πρώτης διευκόλυνσης, με βάση τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2648/1998, από τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 10-10-2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχαήλ Απέσσος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Κωνσταντίνος Γεωργιάδης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

